آینه

آفتاب

مردم از اصلاح‌طلبان هم عبور کردند

● **صادق زیباکلام:** مشکل اساسی برخی افراد خاص این بود که امیدوار بودند خواسته‌های اخیر، لبه تیغ تیز خود را به‌سمت آقای روحانی و دولت بگیرد و همه شعارها علیه سیاست‌های اقتصادی روحانی شوند. آنها می‌خواستند شعارها بر علیه روحانی تبدیل شود، اما این اتفاق در عمل نیفتاد و شعارهای علیه روحانی در همان ابتدا به حاشیه رانده شد و جایش را متأسفانه به شعارهای ساختارشکنانه داد.... روحانی نه تنها درباره سیاست خارجی و وضع بودجه باید شفاف صحبت کند بلکه او باید به‌عنوان رئیس‌جمهور خیلی صریح و صادقانه، راجع‌به مسائل و سیاست‌های داخلی نیز با مردم حرف بزند. شما سال ۱۴۰۰ را رها کن! مطمئن باشید سال ۱۳۹۸، یعنی دو سال دیگر که انتخابات مجلس خواهد شد، با کمال تأسف «تکرار می‌کنم» به‌هیچ‌وجه نتیجه سال ۹۴ را به بار نخواهد آورد... برخی از مردم که از اصولگرایان در سال ۷۶ عبور کردند، اکنون بعد از ۲۰ سال از آن واقعه در سال ۹۶ از اصلاح‌طلبان عبور کردند. احزاب اصولگرا که نزد مردم اعتباری ندارند، احزاب اصلاح‌طلب نیز اعتبار خودشان را از دست دادند بنابراین، اینکه احزاب بخواهند بگویند مردم چه‌کار کنید چه‌کار نکنید، کسی به حرف آنها گوش نمی‌دهد.

اعتماد

چرا تجمعات به خشونت کشیده شد؟

● **حمیدرضا جلائی‌پور:** ما در حکمرانی‌مان ناکارآمدی‌هایی داریم. ۲۰ سال است که جامعه این مسئله را فهمیده و ضرورت اصلاحات را درک کرده است. در برابر اینکه مرتب در این مدت مردم رأی می‌دهند پاسخ مناسبی به رأی‌دادن‌ها داده نمی‌شود. با امکانات بخشی از حاکمیت در برابر کسانی که رأی می‌آورند، مقاومت می‌شود. این علت بنیادی است. به مطالبات پاسخ داده نمی‌شود و آن هم مطالبات مدنی. وقتی فردی رأی می‌آورد باید بتواند به وعده‌هایش عمل کند. باید بتواند وزرای دلخواهش را روی کار بیاورد، باید بتواند با دنیا تعامل اقتصادی داشته باشد. تفاوت این اعتراض با سال ۸۸ در همین است. باید تمهیداتی کرد که دولت و بقیه ارکان حکومت به اعتراضاتی که فعال شدند، پاسخ دهند، به‌طوری‌که از تعداد معترضان کم شود. کسانی که با برخی از معترضان در ارتباط بوده‌اند، مشاهده کرده‌اند که آنها جوانان بی‌آینده هستند. ایران را برای همه ایرانیان نمی‌بینند. نظام سیاسی را برای همه نمی‌دانند. آنها بریده‌اند.

اطلاعات

● در هفته‌ای که گذشت، در میان اظهارات آشفته و غیرآشفته بعضی از مسئولان، یکی از مقامات وزارت کشور گفت: به‌دنبال جعبه سیاه اتفاقات اخیر هستیم. حقیر گوید، آن جعبه سیاه مدت زمان مدیدی است که پیدا شده، لیک الفبای حضرات و جناح‌ها در بازخوانی این جعبه متفاوت است و هریک با کدهای دلخواه خویش رمزگشایی می‌کنند؛ زیرا صداقت و شفافیت، حلقه‌ی مفقوده این رمزگشایی‌هاست، وگرنه دیروز اشکنه‌خوردن، ضرورت عیش محسوب نمی‌شد و ناگهان امروز، اعتراضات، حق معیشتی مردم. اما آن جعبه‌سیاه و یا بخشی از آن سیاهی: این جعبه‌سیاه، انباشته‌ای است از سیه‌فکری‌ها و سیه‌بافی‌های یک دهه پیش، که وقتی یک‌شبه سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی نقش خود را در شفافیت و پایش تراکنش فوق‌نجومی کشور از دست داد، حضرات ملاطفت کردند و معاشقت ورزیدند و وقتی در هیچ سالی از هشت سال، لایحه بودجه به موقع تقدیم نشد، مجلسیان رایحه مهر ورزیدند و با قانون‌شکنان نرد عشق باختند؛ و چه جالب و البته سؤال‌برانگیز، آن صبحگاهی که همه مردم سر از خواب برداشتند و قدرت خریدشان را در فاصله یک شب تا صبح به ثلث تقلیل یافته دیدند، به ذهن احدی‌شان خطور نکرد که برای مطالبات حق(!) معیشتی به شورش خیابانی روی آورند؛ گویی در همان خواب شب در هاله نوری به مردم حکم و دستور پخت اشکنه افاضه شده بود.

کیهان

دام جدید فتنه‌گران ۸۸ پیش پای دولت

● ...به عبارتی دیگر این جریان [اصلاحات] در سال ۸۸ که به‌دنبال براندازی جمهوری اسلامی از طریق اردوکشی‌های خیابانی و با کلیدواژه «تقلب در انتخابات» بوده‌اند، پس از ناکامی خود در این هدف با پیام‌ها و نامه‌های متعددی به دشمنان مردم ایران، ازجمله آمریکا، خواستار تحریم‌های شدید شدند، این‌بار نیز با حمایت از آشوبگران و اغتشاشگران، به‌رسمیت‌شناختن آنها و متهم‌کردن نظام به سرکوب و اعمال خشونت علیه این جنایتکاران، در حقیقت به دشمنان قسم‌خورده این ملت گرای تحریم‌های جدید را داده و مقامات آمریکایی نیز بلافاصله اعلام کردند به‌دلیل اتفاقات اخیر در برخی شهرهای ایران تحریم‌ها را تشدید خواهند کرد! مسئولان و مقامات دولتی... باید مراقب باشند که این جریان با دادن آدرس غلط آنها را همچون گذشته از مسیر اصلی خود که همانا رسیدن به مشکلات واقعی مردم است، بیش از پیش منحرف نسازند.

politics@sharghdaily.ir

طرح اصلاح برجام در ژانویه

درحالی‌که به نظر می‌رسد نیمه ژانویه (۲۵ دی‌ماه) دونالد ترامپ بالاخره تصمیمش را در مورد برجام اعلام کند، سناتورهای آمریکایی گفته‌اند که در حال کار روی طرح اصلاح برجام هستند. آنها اعلام کرده‌اند که این طرح در ماه ژانویه نیز آماده نخواهد شد. خبرگزاری فرانسه گزارش داده این سناتورهای آمریکایی اعلام کردند که در حال گفت‌وگو با مقامات کاخ سفید و شرکای اروپایی آمریکا دراین‌باره هستند. باب کورکر، رئیس کمیته روابط خارجی سنا، دراین‌باره گفت: کار در حال انجام است، ما و کاخ سفید به نحو مناسبی با شرکای اروپایی خود دراین‌باره همکاری می‌کنیم. وی افزود: من جمعه در کاخ سفید با اعضای شورای امنیت ملی دیدار و گفت‌وگو می‌کنم. بن کاردین، نایب‌رئیس این کمیته، نیز در مورد زمان معرفی طرح اصلاح برجام به صحن علنی گفت: ما هیچ ضرب‌الاجل مشخصی دراین‌باره نداریم. مهرماه، دونالد ترامپ بعد از سخنرانی تندی علیه ایران، تعیین‌تکلیف در مورد برجام را به کنگره محول کرد و خواستار اصلاح آن با افزودن بندهایی شد. با اینکه به نظر می‌رسید کنگره در مدت ۶۰ روز مهلت قانونی در مورد برجام، تعیین‌تکلیف کند، اما این اتفاق رخ نداد و تاکنون کنگره در این مورد سکوت کرده است. در این مدت اعضای کنگره با وزرای خارجه انگلیس، فدریکا موگرینی و وزیر خارجه فرانسه و مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای ملاقات کردند و در جریان مسیر برجام قرار گرفتند. ایالات متحده به‌عنوان یک شریک برجام در حالی مدعی افزودن بند یا رفع نواقص آن است که این توافق بین شش کشور و ایران منعقد شده و یک کشور به‌تنهایی نمی‌تواند آن را نقض یا اصلاح و تعدیل کند. مقامات ایرانی نیز بارها تأکید کرده‌اند که برجام را به همین شکل موجود اجرا می‌کنند و هرگونه تغییر در آن به‌مثابه نقض خواهد بود. به گزارش ایسنا، به نقل از هیل، پایگاه خبری کنگره، باب کورکر، رئیس کمیته روابط خارجی سنای آمریکا، در واکنش به حوادث اخیر در ایران و نیز ارتباط آن با برجام گفت: من امیدوارم که ما روی این مسئله تمرکز نکنیم و محور این اعتراضات نباشیم. این اقدام فقط به آنها یک نیروی بیرونی می‌دهد تا روی ما متمرکز شوند و توجه مردم را به‌جای دولت به سمت ما متوجه کنند. کورکر همراه با بن کاردین، سناتور ارشد دموکرات، در حال تدوین و بررسی اصلاح برجام است. وزیر خارجه انگلیس نیز روز گذشته در گفت‌وگوی تلفنی با همتای آمریکایی خود، ضمن تأکید بر ادامه تعهد انگلیس به توافق هسته‌ای ایران، گفت انگلیس به همکاری با متحدان خود برای مقابله با اقدامات ثبات‌زدا در منطقه ادامه می‌دهد.

موضع‌گیری‌های واشنگتن شکل جدیدی یافت

تهدید به تحریم‌های حقوق بشری از سوی آمریکا

شرق: با ورود به دهمین روز بعد از ناآرامی‌ها در برخی شهرهای ایران، همچنان مقامات آمریکایی در تلاش‌اند با موضع‌گیری‌هایی در قبال این موضوع اظهارنظر کنند. اگرچه دونالد ترامپ پس از آخرین توییتش در چهارشنبه دیگر توییتی نکرده است؛ اما دیگر مقامات آمریکایی به اظهارنظر درباره وضعیت فعلی ایران پرداخته‌اند. این در حالی است که نیکی هیلی یک بار دیگر خواست در روز جمعه نشستی درباره ایران در شورای امنیت برگزار شود. اگرچه روسیه از اساس با این مسئله به مخالفت برخاسته است و برخی از دیگر اعضا مانند سوئد هم آن را بی‌ارتباط با حیطه وظایف این نهاد دانسته‌اند. برخی دیپلمات‌های آمریکایی به گاردین خبر داده‌اند که آمریکا خواستار تشکیل نشست اضطراری شورای امنیت برای بررسی موضوعات مربوط به حقوق بشر در اعتراضات اخیر ایران شده است. پیش‌تر نیز نیکی هیلی، نماینده آمریکا در سازمان ملل، خواستار تشکیل نشست اضطراری شورای امنیت و شورای حقوق بشر سازمان ملل درباره اعتراضات ایران شده بود که با پاسخ منفی روسیه روبه‌رو شد. به گزارش ایسنا، به‌نقل از نشنال، جیمز متیس، وزیر دفاع آمریکا، نیز در اولین موضع‌گیری خود درباره حوادث اخیر کشورمان مدعی شد که آمریکا با رژیم ایران مشکل جدی دارد، اما با مردم ایران مسئله‌ای ندارد.

تهدید به تحریم حقوق بشری

مقامات آمریکایی در حالی بیش از یک هفته است که از موضع‌گیری درباره ایران فارغ نمی‌شوند که قصد دارند با طرح نقض حقوق بشر تحریم‌هایی دراین‌باره تصویب کنند. سخنگوی وزارت خارجه آمریکا که بار دیگر درباره حوادث ایران موضع‌گیری می‌کرد، مدعی شد که آمریکا می‌تواند ایران را به دلیل «نقض حقوق بشر» تحریم کند. به گزارش ایسنا، به‌نقل از واشنگتن‌پست، هدر ناوئرت، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا، در اظهاراتی خصمانه مدعی شد: ما به شدیدترین نحو ممکن بازداشت حدود هزار نفر در ایران را محکوم می‌کنیم. مقامات ایرانی که علیه معترضان از خشونت استفاده کرده‌اند را مسئول می‌دانیم. هدر ناوئرت در حالی مدعی بازداشت هزار نفر شده که هیچ مقام مسئولی در ایران چنین عددی از تعداد بازداشت‌شدگان را مطرح نکرده است. فیلیپ گوردون، عضو ارشد شورای روابط خارجی آمریکا، نیز دراین‌باره به خبرنگاران گفت: رئیس‌جمهور بنا بر اختیاراتی که براساس فرمان اجرائی ازجمله فرمان اجرائی مربوط به حقوق بشر دارد، می‌تواند هر یک از نهادهای ایرانی یا اشخاصی را که براساس این اختیار انتخاب شود مورد تحریم قرار دهد.

تناقض با قواعد آمره حقوق بین‌الملل

نماینده ایران در سازمان ملل اقدامات مداخله‌جویانه فاحش دولت آمریکا را در تناقض با قواعد آمره حقوق بین‌الملل و برخلاف اصول و اهداف منشور ملل متحد دانست و اعلام کرد: دولت جمهوری اسلامی ایران انتظار دارد همه کشورها چنین سیاست‌ها و سخنان خطرناکی را محکوم کرده و از دولت ایالات متحده بخواهند مسئولانه عمل کند و به اصول منشور ملل متحد و حقوق بین‌الملل پایبند بمانند. در نامه مقام ایرانی آمده است که «اقدامات مداخله‌جویانه فاحشی که هم‌اکنون توسط دولت آمریکا صورت می‌گیرد، در تناقض با قواعد آمره حقوق بین‌الملل و برخلاف اصول و اهداف منشور ملل متحد است». غلامعلی خوشرو در این نامه آورده است که «در چند روز گذشته، دولت آمریکا با هدایت رئیس‌جمهور آن کشور اقدامات مداخله‌جویانه خود در امور داخلی ایران را به شکل بی‌شرمانه‌ای افزایش داده است. این اقدامات به بهانه حمایت از اعتراضات پراکنده‌ای است که در موارد متعدد توسط نفوذی‌ها به سمت خشونت کور، تخریب گسترده و کشتار بی‌دلیل ازجمله قتل یک پسربچه ۱۲ساله و پدرش منحرف شده است. رئیس‌جمهور آمریکا و معاون وی در توییت‌های مکرر مضحک خود، ایرانی‌ها را به اقدامات خرابکارانه تحریک کرده‌اند. وزارت خارجه آمریکا تا آنجا پیش رفت که معترضین در ایران را تشویق به تغییر دولت کند و اذعان داشت که در حال مداخله در امور داخلی ایران از طریق فیس‌بوک و توییتر است».

توییت ظریف در انتقاد از سیاست‌های ترامپ

محمدجواد ظریف عصر پنجشنبه در توییتی از رفتارها و سیاست‌های ترامپ در مقابل ملت ایران انتقاد کرد. به گزارش ایسنا، وزیر امورخارجه کشورمان در توییتر خود نوشت: ترامپ روش عجیبی برای نشان‌دادن «احترام فوق‌العاده» به ایرانیان دارد؛ از اینکه آنها را «ملت تروریست» خطاب کند و سفرشان به آمریکا را محدود کند تا توهین‌های بچه‌گانه در رابطه با نام خلیج‌فارس. بهتر از همه، «کمک به آنها» از طریق محروم‌کردنشان از منافع اقتصادی برجام!

تحریم ۵ نهاد ایرانی

وزارت خزانه‌داری آمریکا پنج نهاد ایرانی را به بهانه همکاری در برنامه موشکی بالستیک ایران به فهرست تحریم‌های خود اضافه کرد. به گزارش ایسنا، در بیانیه دفتر کنترل دارایی‌های خارجی وزارت خزانه‌داری آمریکا (OFAC) آمده است: صنایع شهید خرازی، صنایع شهید صنیع‌خانی، صنایع شهید مقدم، صنایع شهید شوشتری و مرکز تحقیقاتی شهید اسلامی پنج نهاد ایرانی هستند که براساس فرمان اجرائی ۱۳۳۸۲ که مالکیت یا اداره آنها برعهده صنایع شهید باکری است، به فهرست تحریم‌های مربوط به برنامه موشکی ایران اضافه شده‌اند. استیون منوچین، وزیر خزانه‌داری آمریکا، در اظهاراتی خصمانه دراین‌باره گفت: این نهادها به دلیل همکاری در برنامه موشکی بالستیک که رژیم ایران آن را بر رفاه مردم خود ترجیح می‌دهد، به فهرست تحریم‌ها اضافه شده‌اند. در نتیجه این تحریم‌ها همه اموال و املاک مربوط به این نهادها که در حوزه قضائی آمریکا قرار دارند، مسدود می‌شود و شهروندان آمریکایی از انجام هرگونه معامله با آنها منع می‌شوند.

به‌جای مردم ایران صحبت نکن

درحالی‌که ترامپ و همکارانش به‌شدت اصرار دارند درباره مسائل ایران موضع‌گیری کنند، مقامات دولت سابق آمریکا آنها را به سکوت دعوت و توصیه می‌کنند که در امور ایران دخالت نکنند. وندی شرمن، معاون وزارت خارجه پیشین آمریکا، در یادداشتی در مجله تایم نوشته: «اعتراض مردم ایران برای خودشان است و دولت ترامپ نباید به جای مردم ایران صحبت کند»، اینکه ترامپ فکر کند اکنون بهترین زمان برای لغو برجام است، درک کاملا اشتباه از شرایط است. به گزارش ایسنا، در ادامه این یادداشت آمده است: «اگر دونالد ترامپ توافق هسته‌ای را لغو کند، دولت ایران دشمن خارجی موردنظر خود را خواهد یافت تا با اتکا به آن روحیه مقاومت ملی را ترویج دهد. در این زمان درخواست از مردم ایران برای سرنگون‌کردن نظام خود ممکن است باعث مقاومت بیشتر علیه آمریکا شود».پیش‌تر جان کری نیز در توییتی نوشته بود که ما چیز زیادی از تجمعات ایران نمی‌دانیم. روزنامه نیویورک‌تایمز در یادداشتی نوشته بود که بهتر است ترامپ ساکت شود. سوزان رایس هم با انتشار همان یادداشت در توییترش به ترامپ توصیه کرد که بهتر است ساکت شود.

نگاه بیرون

ایران‌هراسی خطرناک سعودی

مترجم: عطیه خرّم . سباستین سانز

دشمنی با ایران برای عربستان‌سعودی به یک دل‌مشغولی وسواس‌گونه و بیمارگونه تبدیل شده است. ولیعهد جوان به بهانه تهدیدهای خارجی قدرت خود را تثبیت و تحکیم می‌کند. نقشه او اکنون تمام منطقه را در معرض خطر قرار داده است. این روزها سخنان شدیداللحنی از طرف عربستان‌سعودی شنیده می‌شود. ثامرالسبهان، وزیر مشاور در امور کشورهای عربی حوزه خلیج [فارس]، پس از استعفای سعد حریری، نخست‌وزیر لبنان، گفت: «ما با دولت لبنان به‌عنوان دولتی که علیه ما اعلام جنگ کرده، برخورد خواهیم کرد». درهمین‌حال، دولت عربستان‌سعودی از همه شهروندان خود خواست تا لبنان را ترک کنند؛ دیگر کشورهای حاشیه خلیج [فارس] نیز از این اقدام پیروی کردند. دولت عربستان حتی حمله موشکی یمن به پایتخت ریاض را که پیش از اصابت به هدف ساقط شده بود، به‌عنوان یک «اقدام جنگی» از سوی ایران در نظر گرفته بود. واکنش تهران نیز به همین اندازه تند و شدیداللحن بود: محمدجواد ظریف، وزیر خارجه ایران، در پیامی توییتری نوشت که عربستان‌سعودی ایران را مسئول عواقب ناشی از «جنگ تهاجمی» آغازشده به‌دست خود قلمداد می‌کند. این تشدید تنش‌ها، بی‌پایه و ناگهانی نیست؛ از هنگام به‌قدرت‌رسیدن ملک‌سلمان در ژانویه ۲۰۱۵، عربستان‌سعودی از خط‌مشی تقابلی و انعطاف‌ناپذیری در زمینه سیاست خارجی پیروی می‌کند. ملک‌سلمان همچنین محمدبن‌سلمان، پسر ۳۲ ساله خود را -که با نام اختصاری MBS شناخته می‌شود- به‌عنوان جانشین خود تعیین کرده است. محمدبن‌سلمان همچنین وزیر دفاع و به‌این‌ترتیب یکی از مسئولان و تصمیم‌گیرندگان درباره استراتژی‌های سیاست منطقه‌ای جدید است. در گذشته، عربستان‌سعودی به‌عنوان عامل مصالحه درنظر گرفته می‌شد که برای حل اختلافات به میانجیگری تمایل داشت، اکنون این کشور خود را به‌عنوان قدرتی منطقه‌ای و مداخله‌گر جلوه می‌دهد. در پشت این تغییر، راهبرد عوام‌گرایانه ولیعهد جوان قرار دارد که می‌خواهد قدرت خود را در درون کشور، از طریق تمرکز بر یک دشمن خارجی تثبیت کند و تحکیم بخشد و آن دشمن خارجی را ایران می‌داند. عربستان‌سعودی موجودیت خود را در معرض خطری جدی از سوی ایران می‌بیند و نگران است که جمهوری اسلامی بخواهد نفوذ خود را در جهان عرب بیش‌ازپیش گسترش دهد. این برداشت موضوع جدیدی نیست و از دوران انقلاب ایران در سال ۱۹۷۹ به‌وجود آمده بود، اما در دوران ملک‌سلمان حالت جدیدی به خود گرفته است. او متقاعد است که به‌منظور دفاع از برتری عربستان در جهان عرب و حفظ بقای خود باید با نفوذ ایران مقابله کند. ایران به‌عنوان ریشه و خاستگاه تمام بدی‌هایی در نظر گرفته می‌شود که منطقه را دچار هرج‌ومرج کرده و بنابراین باید متوقف شود؛ این دیدگاهی فراگیر بوده و مورد اتفاق‌نظر همه در عربستان‌سعودی است. این کشور خود را در احاطه دست‌نشانده‌های ایرانیان می‌بیند و مسیر ضدایرانی آن بیش‌ازپیش به یک وسواس و روان‌پریشی تبدیل شده است: «ایران‌هراسی». به‌این‌ترتیب، در دوران محمدبن‌سلمان، شیطانی جلوه‌دادن ایران بخشی از فرهنگ سیاسی عربستان‌سعودی شده و سیاست خارجی این کشور را تعیین می‌کند. این نکته را می‌توان در بسیاری از مثال‌های مختلف تشخیص داد:

یمن

عربستان‌سعودی از مارس ۲۰۱۵ تاکنون، رهبری ائتلافی نظامی را با هدف جلوگیری از پیشروی شورشیان حوثی در یمن برعهده دارد. عربستان‌سعودی حوثی‌ها را به‌عنوان متحدان ایران می‌بیند که ممکن است کنترل «حیاط‌خلوت» این کشور سلطنتی را به‌دست گیرند؛ امری که به‌هیچ‌وجه قابل‌پذیرش نیست. بااین‌حال، رهبران عربستان‌سعودی تاکنون قادر نبوده‌اند به اهداف جنگی خود دست یابند؛ برعکس، بسیاری از ناظران هم‌اکنون درباره «ویتنام سعودی» (اشاره به گرفتارشدن آمریکا در جنگ ویتنام) صحبت می‌کنند. سازمان ملل متحد ریاض را به کشتار غیرنظامیان و استفاده از بمب‌های خوشه‌ای متهم می‌کند، در نتیجه مداخله نظامی عربستان، وضعیت بحرانی یمن به‌طورچشمگیری رو به وخامت گذاشته است: ۲,۹ میلیون نفر در داخل کشور از خانه‌های خود گریخته و حدود یک‌سوم از ۲۷ میلیون نفر جمعیت این کشور با خطر قحطی و مرگ ناشی از گرسنگی روبه‌رو هستند. در بهار ۲۰۱۷، بیماری واگیر وبا سراسر کشور را دربر گرفت. محمدبن‌سلمان یکی از عاملان و بانیان اصلی این فاجعه بوده و تاکنون هیچ راه‌حل سیاسی پیدا نکرده است.

قطر

حتی مناقشه با قطر نیز به‌طورغیرمستقیم در نتیجه سیاست «ایران‌هراسی» عربستان آغاز شده است: در ماه ژوئن ۲۰۱۷، عربستان‌سعودی، امارات متحده عربی، بحرین و مصر محاصره قطر را آغاز کرده و سفرای خود را فرا خواندند. یکی از اتهامات عنوان‌شده آن بود که قطر همکاری بیش‌ازحد نزدیکی با ایران دارد. این نکته حقیقت دارد که قطر و ایران از یک میدان مشترک گازی استفاده کرده و ازاین‌رو همکاری اقتصادی دارند. اما هیچ مشارکت راهبردی سیاسی بین دوحه و تهران وجود ندارد. اما محمدبن‌سلمان با تظاهر به وجود چنین اتحادی، می‌تواند قصد واقعی خود را دنبال کند. برای مثال، قطر با پشتیبانی از اخوان‌المسلمین مصر، از نقطه‌نظر عربستان‌سعودی بسیار دور می‌شود. یک مقام ارشد عربستان در مصاحبه‌ای گفت، موضوع همچنین بر سر تقابل و برخورد «دستور کارها» است: محمدبن‌سلمان جوان می‌خواست به همتای خود، شیخ تمیم، امیر ۳۸ ساله قطر، تفهیم کند که بهتر است با قدرت برتر منطقه در نیفتد. بنابراین از نزدیک‌شدن (قطر) به ایران به‌عنوان ابزاری برای به‌زانودرآوردن یک مخالف ناخوشایند استفاده می‌شود. اما این پروژه تا کنون شکست خورده است: بهترین مثال، انتقال ۲۲۲میلیون یورویی نیمار، فوتبالیست برزیلی بارسلونا، به باشگاه فرانسوی پاری‌سن‌ژرمن بوده که از سال ۲۰۱۱ متعلق به سازمان سرمایه‌گذاری قطر است. این قرارداد بزرگ که با پول قطر امکان‌پذیر شد، پیامی از سوی امیر قطر به جهان و به‌ویژه عربستان‌سعودی بود، مبنی بر اینکه آنها تحت فشار عربستان تسلیم نخواهند شد.

لبنان

جدیدترین مرکز مناقشه در سیاست منطقه‌ای عربستان‌سعودی، لبنان است. سعد حریری، نخست‌وزیر سنی‌مذهب این کشور، به‌طورناگهانی استعفا داد. این واقعیت که او استعفای خود را در ریاض، پایتخت عربستان‌سعودی، اعلام کرد، این احتمال را تقویت می‌کند که عربستان‌سعودی او را مجبور به انجام این کار کرده است. هرچه باشد، او به‌عنوان فردی مطلوب عربستان‌سعودی درنظر گرفته شده و ارتباطات تجاری نزدیکی با این کشور داشت. اما حتی در اینجا نیز، عامل مهار ایران نقش مهمی بازی می‌کند: حزب‌الله که مهم‌ترین متحد عربی ایران به‌شمار می‌روند، بخشی از دولت وحدت ملی در لبنان به ریاست حریری بودند. او مدت کوتاهی قبل از استعفای خود، با مشاور رهبر انقلاب ایران، ملاقات کرده بود که به‌احتمال زیاد در ریاض به‌عنوان توهین و بی‌احترامی تلقی شد. حریری در بیانیه خود، ایران و حزب‌الله را متهم کرد که لبنان را گروگان گرفته‌اند و اعلام کرد نگران جان خود است. همچنین بسیاری از لبنانی‌ها بر این باورند که فشار عربستان در پشت این اظهارات تعجب‌آور قرار دارد. محافل دولتی لبنان حتی بر این گمان بودند که حریری در عربستان دستگیر و زندانی شده است.

باتأیید ترامپ

علاوه بر موارد فوق، باید به سخنان تند و شدیداللحن وزیر مشاور در امور کشورهای عربی حوزه خلیج [فارس] خطاب به حزب‌الله که آن را با دولت لبنان یکی می‌داند، توجه داشت. هدف این رویکرد بی‌اعتبارکردن حزب‌الله و همچنین ایران است. برخی ناظران حتی می‌گویند محمدبن‌سلمان قصد دارد اسرائیل را علیه حزب‌الله تحریک کند تا درصورت امکان به دو هدف خود برسد:

ادامه در صفحه ۱۵

آینه دیروز

۹ سال پیش در چنین روزی

کیهان

● مقام معظم رهبری در دیدار با نوری مالکی نخست‌وزیر عراق: هدف ما عزت، استقلال، آرامش و پیشرفت عراق است
● نوری المالکی، نخست‌وزیر عراق: کمیته عالی مشترک و کمیته پیگیری تخصصی توافقات میان ایران و عراق تشکیل خواهد شد
● متکی، وزیر خارجه: به دلیل زمان نامناسب در اجلاس جده شرکت نکردم
● محمدعلی جعفری، فرمانده کل سپاه: شکست اسرائیل در غزه ظرف چند روز آینده تحقق خواهد یافت

اعتماد

● مقام معظم رهبری در دیدار با نوری المالکی: تا وقتی آمریکایی‌ها در عراق باشند، آب خوش از گلوی ملت عراق پایین نخواهد رفت
● مهدی کروبی، دبیرکل حزب اعتماد ملی: در صحنه می‌مانم
● نوذری وزیر نفت خبر داد: حذف بنزین ۱۰۰تومانی از سال آینده
● مسعود سمیعی‌نژاد، معاون وزیر صنایع: صلاحیت صاحبان معادن غیرفعال سلب می‌شود
● حشمت‌الله فلاحت‌پیشه، نماینده مجلس: وزارت خارجه اسناد جنایات جنگی را از دولت عراق مطالبه کند
● یدالله اسلامی، دبیرکل مجمع نمایندگان ادوار: سخنان باهنر درخصوص انتخابات ریاست‌جمهوری آینده، فرافکنی است

ایران

● مقام معظم رهبری در دیدار نوری المالکی: حضور اشغالگران منشأ اصلی مشکلات عراق است
● احمدی‌نژاد: دانشجویان اصل را بر آگاه‌سازی ملت‌ها بگذارند
● نوری مالکی نخست‌وزیر عراق: می‌خواهیم سطح مناسبات اقتصادی ما با ایران به ۱۰ میلیارد دلار برسد
● مهدی کروبی، دبیرکل حزب اعتماد ملی: حضور پرشور مردم در انتخابات بسیار پراهمیت است
● محمد خرسند، عضو شورای مرکزی حزب مؤتلفه: احمدی‌نژاد شانس بالایی برای انتخاب مجدد دارد
● جلیلی، دبیر شورای عالی امنیت ملی در دیدار با مقام‌های لبنانی: حمله به غیرنظامیان، نشانه استیصال رژیم صهیونیستی است
● مصباحی‌مقدم، رئیس کمیسیون ویژه طرح تحول اقتصادی: لایحه هدفمندکردن یارانه‌ها به کاهش تورم منجر می‌شود

آفتاب

● احمدی‌نژاد در دیدار مشاور ویژه رئیس‌جمهور سنگال: حادثه غزه خلاصه ۶۰ سال اشغالگری فلسطین است
● حسن کامران نماینده مجلس: مسئولان مجلس خسارت هزینه‌های بیهوده را از جیب خود بپردازند
● داوودی، معاون اول احمدی‌نژاد: امیدواریم رابطه تجاری ایران و عراق به ۱۰ میلیارد دلار برسد
● واحدی، معاون فرهنگی و روابط عمومی ارتش: نسل جوان از نظام روحانیت توقع به‌روزبودن دارد
● علی‌اصغر احمدی، دبیرکل حزب همبستگی: نباید با تخریب‌های بیجا مردم را از صحنه انتخابات دور کرد
● رسولی، قائم‌مقام مدیرعامل بنیاد باران: دغدغه خاتمی سلامت انتخابات و موانع پیش‌رو در اداره کشور است
● محمد خرسند، عضو شورای مرکزی حزب مؤتلفه: اجماع‌کردن بر احمدی‌نژاد مشکل است
● احمد بزرگیان، نماینده اصولگرای مجلس هفتم: احمدی‌نژاد به دنبال سربازانی بود که فرمان او را اجرا کنند

اطلاعات

● آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی: نظارت مجمع تشخیص بر سند چشم‌انداز جدی گرفته نشده است
● سیدمحمد خاتمی: تحجر و قشری‌گرایی بزرگ‌ترین عامل پیدایش سکولاریسم است
● جلیلی، دبیر شورای عالی امنیت: رویدادهای غزه مدعیان مبارزه با تروریسم را رسوا کرد
● قشقاوی، سخنگوی وزارت خارجه: نگاه ایران به مسئله فلسطین در چارچوب اهداف سیاسی نیست بلکه مردمی است

جمهوری اسلامی

● مقام معظم رهبری در دیدار نخست‌وزیر عراق: پایداری مدبرانه و هوشمندانه تنها راه مقابله با حیله‌ها و طرح‌های پیچیده آمریکا و انگلیس است
● احمدی‌نژاد در دیدار مشاور ویژه رئیس‌جمهور سنگال: تلاش رئیس کنونی سازمان کنفرانس اسلامی باید رفع محاصره غزه و بازگشایی گذرگاه رفح باشد
● آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی: سند چشم‌انداز ۲۰ساله آینده‌ساز است
● متکی، وزیر خارجه در پیامی به وزیر خارجه واتیکان: باید فراتر از محکومیت جنایات اسرائیل در غزه عمل کرد
● جعفری، فرمانده کل سپاه: شجاعت و تجهیزات مردم غزه آنها را از دیگر کشورها بی‌نیاز کرده است